

Η 14η Φεβρουαρίου του 1899 ήταν μέρα Τρίτη. Η Αθήνα πενθούσε, καθώς οδηγούσε στην τελευταία του κατοικία, στο πρώτο νεκροταφείο της πόλης, τον εθνικό ευεργέτη της. Τον Ανδρέα Συγγρό. Η τελετή έγινε παρουσία του βασιλέως Γεωργίου Α', με τον οποίον ο εκλιπών είχε στενή σχέση, αλλά και με όλα τα ανώτατα στρώματα της αστικής τάξης.

Γεννημένος στην Πόλη τον Οκτώβριο του 1830, δευτερότοκος γιος του Χιώτη γιατρού Δομένικου Τσιγγρού και της Μονδινής Νομικού, ο Α.Σ. έμελλε να μείνει ως τις μέρες μας, έναν αιώνα και είκοσι χρόνια μετά τον θάνατό του ως μια αμφιλεγόμενη προσωπικότητα. Στον ιστορικό ζυγό, θα προστεθούν τόσο οι μεγάλες δωρεές, για ορφανοτροφεία, νοσοκομεία, θέατρα, σχολεία, φυλακές, κτήματα, όσο και όλα εκείνα που έκαναν τον Τύπο της εποχής να τον χαρακτηρίσουν μηχανορράφο, λωποδύτη φιλάνθρωπο, «χρυσοκάνθαρο», «Λαυριοφάγο».

Μυθική φυσιογνωμία κινήθηκε στα όρια των νόμων και της ηθικής, ή πέρα από αυτά, ενώ στα χρόνια της επιχειρηματικής του ακμής ήταν το δεύτερο ισχυρότερο πρόσωπο μετά τον βασιλέα, στην Ελλάδα. Χρημάτισε βουλευτής, τραπεζίτης σε τράπεζα που τύπωσε χρήμα ενώ επωμίστηκε και το βάρος του πρώτου χρηματιστηριακού σκανδάλου, πριν καν υπάρξει το Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών. Τότε που οι μετοχές της Λαυρεωτικής διαπραγματεύονταν στα ζαχαροπλαστεία με τον πυρετό του τζόγου που πλήττει τους ανθρώπους σε αυτές τις περιπτώσεις.

Μια από τις αγαθοεργίες του, ήταν η χρηματοδότηση της κατασκευής του Δημοτικού θεάτρου της Αθήνας. Έργο που είχε δρομολογηθεί από την εποχή του Όθωνα, αλλά έπρεπε να περάσουν περισσότερα από 30 χρόνια προκειμένου να κατασκευαστεί πάνω σε σχέδια του Ε. Τσίλερ. Λειτουργώντας επεμβατικά, επέβαλε αλλαγές στη δόμηση, ώστε οι ισόγειοι χώροι να παραμείνουν στην νομή και στην εκμετάλλευσή του.

Αυτοί οι χώροι έγιναν εμπορικά καταστήματα, ενώ στον πρώτο όροφο φιλοξενήθηκαν τα γραφεία της τράπεζάς του. Οι αλλαγές καθόλου δεν άρεσαν στον Τσίλερ, που αναγκάστηκε να αλλάξει τα σχέδια του περιορίζοντας τις διαστάσεις της σκηνής. Κάπως έτσι, μπορούμε να ισχυριστούμε ότι ο Συγγρός, δημιούργησε ένα πρωτόλειο εμπορικό κέντρο, που αρκετές δεκαετίες αργότερα, πρώτα στην Αμερική και αργότερα στην Ευρώπη η ιδέα δομημένη πάνω σε ισχυρές βάσεις θα αποτελούσε το ναό της κατανάλωσης.

Το Δημοτικό θέατρο εγκαινιάστηκε τον Οκτώβριο του 1898, την πρώτη παράσταση τίμησε ο βασιλεύς με την παρουσία του, αλλά όχι με την συμπεριφορά του, καθώς αποκοιμήθηκε και την επομένη μοιραία τον παρέλαβε ο Γεώργιος Σουρής. Ως χώρος, παρά τις ατέλειές του, γνώρισε λαμπρές στιγμές, σημαντικές παραστάσεις, μα είχε σύντομο βίο. Σαράντα χρόνια μετά τον θάνατο του χρηματοδότη του, κατεδαφίστηκε. Τον Ιούνιο του '40 επί Μεταξά από τις ενέργειες του τότε υπουργού Διοικήσεως Πρωτεύουσας, Κων/νου Κοτζιά πρώην και μέλλοντα Δημάρχου Αθηναίων.

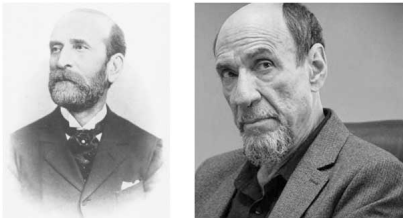
Τον χειμώνα του 1922 – '23, μετά την μικρασιατική καταστροφή και την μαζική εισροή των προσφύγων από την Ιωνία, χρησιμοποιήθηκε ως χώρος φιλοξενίας 150 οικογενειών. Μοιραία προξενήθηκαν ζημιές, κάηκαν έπιπλα και εξοπλισμοί για να ζεσταθούν οι δύσμοιροι ξεριζωμένοι. Πέντε χρόνια αργότερα, είχαν γίνει κάποιες προσπάθειες να σουλουπωθεί αλλά δεν τελεσφόρησαν.

Το Δημοτικό θέατρο βρισκόταν στην πλατεία Λουδοβίκου, όνομα που είχε πάρει προς τιμήν του πατέρα του Όθωνα. Αργότερα μετονομάστηκε σε πλατεία Κοτζιά, του πολιτικού που γκρέμισε το θέατρο, ο οποίος στο χρονικό διάστημα της Κατοχής βρέθηκε στις Η.Π.Α. ενώ προπολεμικά δεν έκρυψε την συμπάθειά του στα ολοκληρωτικά καθεστώτα της Ιταλίας και Γερμανίας. Το 1977, τριανταεπτά έτη μετά την κατεδάφιση του Δημοτικού θεάτρου η πλατεία πήρε το σημερινό της όνομα: Πλατεία Εθνικής Αντίστασης.

Στις μέρες μας καθώς περιδιαβαίνουμε στη λεωφόρο Συγγρού που ολοκληρώθηκε τριάντα χρόνια μετά τον θάνατό του Α.Σ., ακόμα αγωνιζόμαστε να γεφυρώσουμε το χάσμα ανάμεσα στις δυο δραστηριότητες του. Την επιχειρηματική και την ευεργεσία. Ο ίδιος, κατέθεσε στα απομνημονεύματά του που με μεγάλη επιμέλεια συνέγραψε: *«Κατά την διάρκεια της μέχρι τώρα ζωής μου, συμπαθείας ανεπιφυλάκτους και όλως ανιδιοτελείς, είτε ηθικώς είτε υλικώς, ολίγιστας δια να μην είπω ουδεμίαν απέκτησα. απ'έναντίας πολλάκις απήντησα αγνοοσύνην, της οποίας τα δείγματα με συνέτριβον αείποτε»*.

Μια σοβαρή κινηματογραφική παραγωγή μετά από εκτεταμένη ιστορική έρευνα θα ήταν ιδιαιτέρως ενδιαφέρουσα. Το ρόλο του Συγγρού, στην ώριμη ηλικία του, θα έπαιρνε δικαίως ο Murray Abraham, που πέρα από τις ερμηνευτικές του δεξιότητες παρουσιάζει και μια εκπληκτική ομοιότητα.

.-Ανδρέας Συγγρός-. -Murray Abraham.-

Κάρτα ασθενούς από τις αρχές της δεκαετίας του '80 του νοσοκομείου Ανδρέας Συγγρός.

